

Ungmennafélag Selfoss
Engjavegi 50
800 Selfoss

UMHVERFIS- OG
AUÐLINDARÁÐUNEYTIÐ

Skuggasundi 1 101 Reykjavík
sími: 545 8600 postur@uar.is
umhverfisraduneyti.is

Reykjavík 7. janúar 2022
Tilv.: UMH22010063/8.14

Vísað er til erindis Ungmennafélags Selfoss sem barst ráðuneytinu með tölvupósti 6. janúar sl. þar sem sótt er um undanþágu frá starfsleyfi til að vera með flugeldasýningu 8. janúar 2022 sem skotin verður upp á Fjallinu eina við Selfossvöll við Engjaveg á Selfossi. Í tölvupósti þann 7. janúar 2022 kemur fram að vegna misskilnings af hálfu ungmennafélagsins varðandi starfsleyfi fyrir brennur og flugeldasýningar hafi ekki verið sótt tímalega um starfsleyfi og undanþágu frá starfsleyfi. Ungmennafélaginu hafi verið bent á þetta þegar flugeldasýningin hafi verið auglýst samfélagsmiðlum. Þær ríku ástæður sem liggja að baki undanþágunni séu þær að flugeldasýning samhliða blysför og brennu á þrettándanum hafi verið árviss viðburður á Selfossi í rúma fjóra áratugi. Þó með þeirri undantekningu að í fyrra þegar samkomutakmarkanir hafi orðið þess valdandi að ekki hafi verið hægt að halda brennuna og blysförina. Hins vegar hafi flugeldasýningin verið haldin í fyrra enda sjáist hún víða að og því auðvelt að halda fjarlægðarmörk. Á þessum tímum þegar flestum viðburðum og mannátökum sé frestað eða aflýst sé það félaginu keppikefli að flugeldasýningin fari fram enda telji félagið að allir íbúar geti notið hennar, þ.m.t. fólk í einangrun eða sóttkví heima hjá sér. Eins og áður segi hafi tekist að halda flugeldasýninguna í fyrra þrátt fyrir samkomutakmarkanir og megi segja að það hafi verið ljósið í myrkrinu í viðburðahaldi í janúar í fyrra. Gísli Árni Jónsson sé ábyrgðarmaður sýningarinnar og Páll Bjarnason skotstjóri. Upplýsingar um magntölur fylgdu tölvupóstinum.

Í 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, er kveðið á um að allur atvinnurekstur, sbr. viðauka I, II og IV, skuli hafa gilt starfsleyfi, sbr. þó 8. gr. Ráðherra er heimilt samkvæmt 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998, ef ríkar ástæður mæla með og að fenginni umsögn Umhverfisstofnunar og eftir atvikum heilbrigðisnefndar, að veita tímabundna undanþágu frá starfsleyfi, enda sé komin fram fullnægjandi starfsleyfisumsókn til útgefanda starfsleyfis, sbr. 1. máls. 4. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 500/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Flugeldasýning er starfsemi sem fellur undir 23. tölul. viðauka IV laga nr. 7/1998 með síðari breytingum nr. 66/2017.

Í almennri umsögn Umhverfisstofnunar, dags. 17. desember sl., um tímabundnar undanþágur frá starfsleyfum fyrir flugeldasýningar kemur fram að allur atvinnurekstur, sbr. viðauka I, II og IV við lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, skuli hafa gilt starfsleyfi, sbr. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998. Flugeldasýningar séu starfsemi sem falli undir 23. tölul. viðauka IV. Samkvæmt 3. mgr. 7. gr. laganna skuli útgefandi starfsleyfis vinna tillögur að starfsleyfi og auglýsa opinberlega

hvers efnis þær séu og hvar megi nálgast þær. Heimilt sé að gera skriflegar athugasemdir við tillögur útgefanda starfsleyfisins innan fjögurra vikna frá auglýsingu. Umhverfisstofnun bendir á vegna beiðni um undanþágu að nauðsynlegt sé að fyrir liggi að fullnægjandi starfsleyfisumsókn hafi borist útgefanda starfsleyfis, þ.e.a.s. dagsett og undirrituð umsókn um starfsleyfi til viðkomandi heilbrigðisnefndar þar sem fram komi m.a. fram hver sé ábyrgðarmaður flugeldasýningarinnar auk upplýsinga um staðsetningu og tímasetningu hennar. Einnig hvort flugeldasýning hafi áður verið haldin á sama stað. Þá þurfi ríkar ástæður að vera fyrir hendi sem forsenda fyrir veitingu tímabundinnar undanþágu frá starfsleyfi og að þær séu tilgreindar sérstaklega. Að mati Umhverfisstofnunar er það eitt að of seint hafi verið sótt um starfsleyfi og/eða að umsækjandi hafi ekki gert sér grein fyrir eða hafi gleymt starfsleyfisskyldunni, ekki rík ástæða fyrir veitingu undanþágu. Enda má gera ráð fyrir að skipuleggjendur flugeldasýninga kynni sér þær reglur er gilda um starfsemina og hafi þá mátt sjá fram á að útgáfa starfsleyfa fyrir flugeldasýningar geti tekið tíma, á þetta sérstaklega við um aðila sem hafi atvinnu af eða standi fyrir flugeldasýningum á ári hverju. Liggi framangreind atriði fyrir við umsókn um tímabundna undanþágu frá starfsleyfi vegna framkvæmdar flugeldasýningar geri Umhverfisstofnun ekki athugasemdir við að veitt verði undanþága, að því gefnu að viðkomandi heilbrigðisnefnd telji starfsleyfisumsókn vera fullnægjandi og veiti jákvæða umsögn. Þó telji Umhverfisstofnun að ekki eigi að heimila flugeldasýningar á friðlýstum svæðum samkvæmt lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd. Einnig telji Umhverfisstofnun að leggja eigi fyrir framkvæmdaaðila að hafa sérstaka varkárni og nærgætni í nánd við svæði með ríkt fuglalíf og forðast óþarfa truflun. Að mati Umhverfisstofnunar er notkun almennings á flugeldum helsti valdur loftmengunar um áramótin fremur en stakar flugeldasýningar.

Í umsögn Heilbrigðisnefndar Suðurlands, dags. 7. janúar 2022, kemur fram að heilbrigðisnefnd hafi þann 20. desember sl. mótttekið fullnægjandi starfsleyfisumsókn fyrir umrædda flugeldasýningu og drög að starfsleyfi hafi verið auglýst á heimasíðu embættisins 21. desember sl. Áður hafi verið sótt um leyfi fyrir flugeldasýningu á sama stað sem sé hvorki innan friðlýst svæðis né á vatnsverndarsvæði. Umsóknin sé of seint fram komin þar sem lögbundinn athugasemdafrestur sé fjórar vikur og því ekki hægt að gefa út starfsleyfi fyrir viðburðinn og hafi umsækjandi verið upplýstur um það. Nefndin lýtur þannig á að um sömu sýningu sé að ræða og fara átti fram 6. janúar og sótt hafi verið um og að henni hafi verið frestað vegna óhagstæðra veðurfarslegra aðstæðna. Heilbrigðisnefnd bendir á að Ungmennafélag Selfoss hafi áður fengið undanþágu frá starfsleyfi vegna flugeldasýningar 5. janúar 2021 og umsækjanda því fullkunnugt um að flugeldasýningar séu starfsleyfisskyldar og að sækja þurfi um starfsleyfi með nægum fyrirvara til að hægt sé að uppfylla lagalegar skyldur er varða m.a. opinbera auglýsingu og útgáfu starfsleyfis. Þrátt fyrir framangreint leggst nefndin ekki gegn því að umbeðin undanþága verði veitt enda ábyrgist umsækjandi að farið verði eftir ákvæðum gildandi löggjafar og frekari fyrirmælum þar til bærri stjórnvalda hvað varðar framkvæmd flugeldasýningar og frágang sýningarsvæðis þegar viðburði ljúki.

Sótt hefur verið um starfsleyfi til Heilbrigðisnefndar Suðurlands og nefndin hefur metið umsóknina fullnægjandi. Ráðuneytið fékk upplýsingar um að á vef lögreglunnar hafi þar til í byrjun desember verið umsóknareyðublað þar sem fram kom að ekki þyrfti að sækja um starfsleyfi til heilbrigðisnefndar fyrir skoteldasýningar sem væru á tímabilinu 28. desember til 6. janúar. Þær upplýsingar á eyðublaðinu eru ekki réttar og sendi ráðuneytið m.a. lögreglunni á Suðurlandi tölvupóst til að áréttta þetta. Svo virðist að þessar upplýsingar hafi verið leiðréttar í kjölfarið. Þá hefur X. viðauki við reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri ekki verið uppfærður í samræmi við ákvæði laga nr. 66/2020 um breytingu á lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir á þann veg að flugeldasýningar séu starfsleyfisskyldar. Ráðuneytið telur, með hliðsjón af þeim upplýsingum sem voru á vef lögreglunnar og að reglugerð nr. 550/2018 hefur ekki verið uppfærð, að umsækjandi hafi mátt ætla að það þyrfti ekki starfsleyfi og því hafi umsækjandi ekki sótt um starfsleyfi til heilbrigðisnefndar í tæka tíð, að fram séu komnar ríkar ástæður sem leiða til þess að þörf er á undanþágu frá kröfu um starfsleyfi hvað varðar umrædda flugeldasýningu. Í ljósi rökstuðnings í fyrirliggjandi beiðni um undanþágu, framangreindra umsagna Umhverfisstofnunar og Heilbrigðisnefndar Suðurlands, rangra upplýsinga stjórnvalda og í

samræmi við 1. mgr. 6. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, veitir ráðuneytið hér með Ungmennafélagi Selfoss kt. 660269-6659470602-2440 undanþágu frá starfsleyfi fyrir tíu mínútna flugeldasýningu þann 8. janúar 2022 kl. 21:30 á landi Kirkjulækjar í Fljótshlíð vestan við félagsheimilið Goðaland. Gísli Árni Jónsson kt. 170654-4989 er ábyrgðarmaður sýningarinnar og Páll Bjarnason kt. 191259-2469 skotstjóri.

Undanþágan er bundin eftirfarandi skilyrðum:

1. Að fyrir liggi leyfi lögreglustjóra sem og ábyrgðartrygging váttryggingafélags og jákvæð umsögn heilbrigðisnefndar.
2. Að skotsvæðið sé hvorki friðlýst né á vatnsverndarsvæði og að það hafi verið notað áður sem skotsvæði fyrir flugeldasýningar.
3. Að fram sé komin fullnægjandi umsókn um starfsleyfi til viðkomandi heilbrigðisnefndar.
4. Gísli Árni Jónsson kt. 170654-4989, ábyrgðarmaður flugeldasýningarinnar, ber ábyrgð á því að starfsemin sé í samræmi við gildandi löggjöf og að upplýsingar sem hann veitir um starfsemina séu réttar.
5. Eigi færri en tveir menn skulu sjá um framkvæmd sýningarinnar.
6. Áður en undirbúningur flugeldasýningar hefst skal afmarka öryggissvæði með áberandi hætti, t.d. renningum, í a.m.k. 18 metra fjarlægð.
7. Á meðan skotið er skal afmarka öryggissvæðið frá áhorfendum með eftirfarandi hætti:
 - a. 30 metrar fyrir „skotkökur og gos“.
 - b. 100 metrar fyrir „bombur“ 150 mm (6 tommur) eða minni að þvermáli.
 - c. A.m.k. 130 metrar fyrir stærri skotelda en um getur í lið b.
8. Skothólkar skulu vera úr pappa, plasti, trefjaplasi, eða öðrum sambærilegum efnum og þannig gerðir að ekki stafi hætta af hlutum þeirra ef þeir springa. Endurhleðsla í skothólka og notkun járnhólka er bönnuð.
9. Skothólka skal skorða varlega.
10. Á skotstað skal vera fullnægjandi slökkvibúnaður, minnst tvö slökkvitæki fyrir A-elda, til dæmis 9 lítra vatnsslökkvitæki með slökkvimátt 13A samkvæmt staðlinum ÍST EN3.
11. Allir sem starfa á skotsvæði skulu vera búnir hjálmi með andlitshlíf og fatnaði úr tregtendanlegum efnum.
12. Reykingar eru bannaðar á skotstað.
13. Sýninguna má ekki hefja fyrr en skotstjóri hefur yfirfarið öryggisþætti og gefið leyfi fyrir skotum.
14. Ábyrgðarmaður skal tryggja að farið verði í einu og öllu eftir fyrirmælum lögreglunnar á Suðurlandi, Umhverfisstofnunar og heilbrigðiseftirlits á Suðurlandi.
15. Hefja má flugeldasýningu ef veður og aðstæður leyfa þann dag og tíma sem tiltekið er í leyfi lögreglustjóra og umsögn heilbrigðisnefndar. Sé veðrátta eða vindátt óhagstæð skal fara að tilmælum lögreglu.
16. Starfsemin skal lúta ákvæðum laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs og laga nr. 40/2015 um meðferð elds og varnir gegn gróðureldum og reglugerðum settum samkvæmt þeim og reglugerð nr. 414/2017 um skotelda, eins og við á.
17. Vöktun á flugeldasýningu skal vera samfelld. Að sýningunni lokinni skal gengið úr skugga um að engir ósprungnir skoteldar séu eftir á svæðinu. Ósprungnum skoteldum skal eytt, sbr. 36. gr. reglugerðar nr. 414/2017 um skotelda. Leyfishafa ber jafnframt að sjá um hreinsun þess svæðis þar sem flugeldasýning hefur farið fram. Skoteldaúrgangi ber að skila á viðurkennda móttökustöð fyrir spilliefni.
18. Viðhafa skal sérstaka varkárni og nærgætni í nánd við svæði með ríkt fuglalíf og forðast óþarfa truflun, samkvæmt náttúruminjaskrá, lögum nr. 60/2013 um náttúruvernd og lögum nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum.

Framangreind skilyrði taka mið af bestu aðstæðum. Bent er á að lögreglan getur gert frekari staðbundnar kröfur ef aðstæður krefja. Bent er á að fylgja ber tilmælum stjórnvalda um sóttvarnir og samkomutakmarkanir vegna farsóttar eftir því sem við á.

Framangreint tilkynnist hér með.

Fyrir hönd ráðherra

Steinunn Fjóra Sigurðardóttir

Sigurbjörg Sæmundsdóttir

Afrit:
Umhverfisstofnun
Heilbrigðisnefnd_Suðurlands
Lögreglan á Suðurlandi